Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government
Zyra e Kryeministrit –Ured Premijera –Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova – Kosovo Agency of Statistics

Seria 5: Statistikat Sociale

Anketa e Fuqisë Punëtore
TM3 - 2016

ask
AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

Parathënie

Qëllimi i Anketës së Fuqisë Punëtore (AFP) në Kosovë është të ofrojë të dhëna statistikore mbi indikatorët statistikorë të tregut të punës dhe të mundësojë krahasimin e tyre me vitet paraprake. Anketa e Fuqisë Punëtore përfshin 600 Qarqe Regjistruese (QR) në tërë territorin e Kosovës.
Raporti mbi AFP-në, në tremujorin e tretë të vitit 2016 përmban të dhëna mbi punësimin dhe papunësinë sipas moshës, gjinisë, gjendjen e punësimit, aktiviteteve ekonomike, profesioneve dhe fushave të tjera të tregut të punës.
Në tremujorin e tretë të 2016, shkalla e punësimit është 29.2 %, shkalla e papunësisë është 27.5 % ndërsa shkalla e jo aktivitetit është 59.8%.

Të dhënat e AFP-së tregojnë që përqindja e personave të punësuar me orar të pjesshëm për tremujorin e tretë të këtij viti është 6.2%. Vetëpunësimi (si përqindje e të punësuarve) për këtë tremujor është 23.0%. Përqindja e të punësuarve në punë të paqëndrueshme (personat, që janë të vetëpunësuar dhe nuk kanë punonjës dhe ata që punojnë pa pagesë në një biznes familjar)ishte 23.0%. Tregtia, prodhimi, ndërtimtaria dhe arsimi vazhdojnë të punësojnë pothuaj gjysmën e personave të punësuar.
Sa i përket pjesëmarrjes në fuqinë punëtore që është 40.2% në këtë periudhë, numri i femrave që i përkasin fuqisë punëtore ishte 19.3% ndërsa meshkuj ishte 60.6%.
Shkalla e papunësisë tek të rinjtë është 52.7%.
Papunësia afatgjate e të rinjve (15-19), që kanë qenë të papunë për më shumë se 12 muaj për këtë tremujor është 45.2%.
Përqindja e të rinjve që nuk janë të punësuar, as në shkollim, as në trajnim – NEET (të intervistuarit e moshës 15-24 vjeç), është 29.8%.
Me këtë rast, ASK-ja falënderon pjesëmarrësit dhe akterët e tjerë, e posaçërisht stafin e vetë në realizimin e AFP-së 2016. Është hera e parë që ASK-ja publikon të dhëna tremujore, prandaj nga shfrytëzuesit të konsiderohen si preliminare. Njëkohësisht, i bën me dije të gjithë përdoruesit e statistikave zyrtare se ASK-ja, brenda mundësive buxhetore, në vazhdimësi po bën përpjekje për ngritjen e kapaciteteve për të publikuar statistika të qëndrueshme dhe sa më cilësore.

Në bazë të Ligjit të Statistikave Zyrtare Nr.04/L-034, Agjencia e Statistikave të Kosovës është përgjegjëse për prodhimin e statistikave zyrtare në Republikën e Kosovës, prandaj, gjatë shfrytëzimit të këtyre të dhënave, duhet të citohet burimi.

Komentet, vërejtjet, sugjerimet dhe propozimet tuaja lidhur me këtë publikim janë të mirëseardhura dhe ato të dërgohen në adresën elektronike: social@rks-gov.net

Publikimin përgatitën:

Avni Kastrati	-	U.D. Drejtor i Departamentit të Statistikave Sociale
Bujar Hajrizi	-	Shef i Sektorit
Bedrije Demaj	-	Zyrtare e lartë
Besarta Thaçi	-	Zyrtare

Janar, 2017

Kryeshefi Ekzekutiv i ASK-së
Isa Krasniqi

Hyrje

Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), ka filluar realizimin e Anketës së Fuqisë Punëtore (AFP) në vitin 2001, duke vazhduar si anketë vjetore deri në vitin 2009. Për shkak të përgatitjes së regjistrimit të popullsisë, Anketa e Fuqisë Punëtore (AFP) nuk u realizua në vitin 2010 dhe 2011.

Nga viti 2012 Anketa e Fuqisë Punëtore (AFP) zhvillohet sipas metodologjisë së Eurostatit si anketë e vazhdueshme (52 javë kalendarike - javë referuese), si dhe:

- Pyetësori i përmirësuar (duke vazhduar me respektimin e udhëzuesve të Eurostat-it)
- Korniza e re e mostrës (bazuar në Regjistrimin e Popullsisë, Ekonomive Familjare dhe banesave të vitit 2011 në Kosovë)
- Nën-mostra longitudinale, ku çdo ekonomi familjare e përzgjedhur intervistohet katër herë (një herë në tre muaj, ku hera e parë në ekonominë familjare të përzgjedhur është Anketim dhe tri intervistat tjera si Rianketime ku përcillen ndryshimet eventuale të Indikatorëve, ne atë ekonomi familjare te përzgjedhur prej tremujorit ne tremujorin tjetër).
- Intervistimi i ekonomive familjare është realizuar me anë të laptopit, përkatësisht Përmes metodës CAPI – Intervista Personale me Asistencë Kompjuterike, e cila mundëson gjenerimin e të dhënave më shpejt se sa përmes metodës PAPI, përkatësisht metodës së intervistimit tradicional të mbledhjes së të dhënave me letër dhe laps, të cilat futen më pas në kompjuter.

Objektivat kryesore të AFP-së janë grumbullimi i informatave kryesisht për anën e ofertës së tregut të punës, d.m.th. informatave mbi ata që punojnë apo që janë aktivë në kërkim të një pune.

Falënderim

Nga viti 2014, AFP-ja realizohet me buxhetin e ASK-së. Shprehim mirënjohjen tonë ndaj punës të zyrave rajonale të ASK-së, të cilët kanë mbikëqyrur punën në terren, dhe ndaj familjeve, që kanë ndarë kohën e tyre dhe kanë ofruar të dhëna duke ndihmuar në këtë mënyrë mbledhjen e këtyre informacioneve të detajuara.

Shkurtesat

AFP	-	Anketa e Fuqisë Punëtore
ONP	-	Organizata Ndërkombëtare e Punës
ASK	-	Agjencia e Statistikave të Kosovës
BE	-	Bashkimi Evropian
NACE	-	Klasifikimi Statistikor i Aktiviteteve Ekonomike
ISCO	-	Klasifikimi Standard Ndërkombëtar i Profesioneve
QR	-	Qark Regjistrues
NEET	-	Të rinj që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollën apo trajnim

Përmbajtja

Faqe

Parathënie 1
Hyrje 2
Falënderim 3
Shkurtesat 4
Definicione 7
Treguesit kryesorë 10
Tab. 1: Indikatorët kryesorë të tregut të punës 12
1. Punësimi 13
1.1: Punësimi sipas gjinisë 13
1.2: Punësimi sipas grupmoshës dhe nivelit arsimor 13
Tab.1.1: Numri i të punësuarve dhe shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës 14
Tab. 1.2: Punësimi sipas nivelit arsimor 14
Tab. 1.3: Niveli më i lartë arsimor sipas llojit të punëdhënësit (15-64) 15
1.3: Statusi i punësimit 15
Tab. 1.4: Statusi i punësimit sipas gjinisë (%) 15
1.4: Punësimi i paqëndrueshëm 15
Tab. 1.5: Punësimi i paqëndrueshëm sipas gjinisë 16
Tab. 1.6: Punësimi i paqëndrueshëm sipas profesionit dhe gjinisë 16
Tab. 1.7: Punësimi i paqëndrueshëm sipas nivelit arsimor dhe gjinisë 17
1.5: Llojet e kontratave 17
1.6: Punësimi sipas aktiviteteve 17
Tab. 1.8: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në mijëra) 18
Tab. 1.9: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në %) 18
1.7: Punësimi sipas profesioneve 19
Tab. 1.10: Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë (në %) 19
1.8: Modelet e punës 20
Tab. 1.11: Arsyet e të punuarit me orar të pjesshëm sipas gjinisë (%) 20
Tab. 1.12: Punësimi sipas orëve të punës në javë dhe sipas gjinisë 20
Tab. 1.13: Numri mesatar i orëve të punuara në jave sipas llojit të punëdhënësit dhe gjinisë 21
Tab. 1.14: Modelet e punësimit sipas gjinisë 21
1.9: Paga mujore neto 22
2. Papunësia 23
2.1: Papunësia sipas gjinisë 23
Tab. 2.1: Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë 23
2.2: Papunësia sipas grup moshës dhe nivelit arsimor 24
Tab. 2.2. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grup moshës 24
Tabela 2.3. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas nivelit arsimor dhe gjinisë 24
2.3: Papunësia tek të rinjtë 25
Tab. 2.4: Përqindja e të rinjve të papunë në papunësinë e përgjithshme dhe shkalla e papunësisë tek të rinjtë sipas gjinisë 25
Tab. 2.5: Shkalla e papunësisë së të rinjve ndaj të rriturve, sipas gjinisë 25
2.4: Kohëzgjatja e papunësisë 25
Tabela 2.6: Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%) 25
Graf. 2.2. Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%) 26
3. Pjesëmarrja në fuqinë punëtore 27

Graf. 3.1: Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë 27
Tab. 3.1: Fuqia punëtore dhe shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë dhe grup moshës 28
4. Personat joaktivë 29
Graf 4.1: Shkalla e pjesëmarrjes jo aktive sipas gjinisë 29
4.1: Të rinjtë joaktivë që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollimin ose trajnim (NEET) 30
Tab 4.1: Të rinj që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollë ose trajnim (NEET) sipas gjinisë 30
5. Shkallët e varësisë demografike dhe ekonomike 31
Tab 5.1: Shkallët e varësisë demografike 31
Tab 5.2: Shkallët e varësisë ekonomike 31

Definicione

Popullsia në moshë pune përfshin personat e moshës 15 deri 64 vjeçare. Kjo masë përdoret për të dhënë një vlerësim të numrit të përgjithshëm të punonjësve potencialë brenda një ekonomie.

Fuqia punëtore përbëhet nga personat e punësuar dhe personat e papunë, sipas përkufizimeve të sakta, të paraqitura mëposhtëm. Personat joaktivë nuk konsiderohen pjesë e fuqisë punëtore.

1. **Të punësuar:** personat, të cilët gjatë javës referente kanë bërë ndonjë punë për pagesë, fitim ose përfitim familjar, në të holla ose në natyrë, ose ata që mungonin përkohësisht në punën e tyre.

2. **Të papunë:** personat, të cilët gjatë javës referente:

• Ishin pa punë, d.m.th. nuk ishin të punësuar me pagesë ose të vetëpunësuar;

• Aktualisht ishin të gatshëm për punë, d.m.th. ishin të gatshëm të fillojnë punë me pagesë ose vetëpunësim brenda dy javësh; dhe

• Kërkonin punë, d.m.th. kishin ndërmarrë hapa specifikë gjatë katër javëve të fundit në kërkim të punësimit me pagesë ose vetëpunësimit.

3. **Persona joaktivë:** personat, të cilët gjatë periudhës referente nuk ishin as të punësuar as të papunë.

Klasifikimi i popullsisë në këto tri kategori të lartpërmendura varet nga aplikimi i parimit të aktivitetit – çfarë ka bërë personi në të vërtetë gjatë javës referuese - dhe një grup rregullash prioritare mbi aktivitetin, që i japin përparësi punësimit mbi papunësinë dhe papunësisë mbi joaktivitetin ekonomik. Klasifikimi gjithashtu varet nga të kuptuarit e qartë se cilat aktivitete konsiderohen si “punësim”.

Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore është përqindja e popullsisë në moshë pune e një vendi, që angazhohet në mënyrë aktive në tregun e punës (të punësuar apo të papunësuar). Raporti i fuqisë punëtore (të punësuarit dhe të papunët) ndaj popullsisë në moshë pune, i shprehur si përqindje është:

$$\textbf{Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore} = \frac{\textit{Të punësuar} + \textit{Të papunë}}{\textit{Popullsia në moshë pune}} \times 100$$

Shkalla e jo-aktivitetit është përqindja e popullsisë në moshë pune e një vendi, që nuk bënë pjesë në fuqinë punëtore (as të punësuar as të papunë). Kur mblidhen së bashku, shkalla e jo-aktivitetit dhe ajo e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore japin rezultatin 100 për qind.

Raporti i punësimit ndaj popullsisë, i njohur edhe si shkalla e punësimit, është përqindja e popullsisë në moshë pune e një vendi, që është e punësuar.

$$\textbf{Raporti i punësimit ndaj popullsisë} = \frac{\textit{Popullsia e punësuar}}{\textit{Popullsia në moshë pune}} \times 100$$

Shkalla e papunësisë është përqindja e fuqisë punëtore, që nuk është e punësuar. Fuqia punëtore përcaktohet si bazë për këtë indikator dhe jo popullsia në moshë pune.

$$\textbf{Shkalla e papunësisë} = \frac{\textit{Të papunë}}{\textit{Fuqi punëtore}} \times 100$$

Punonjës të dekurajuar janë personat që nuk kanë punë, të cilët aktualisht janë të gatshëm për punë, por që kanë hequr dorë së kërkuari punë sepse besojnë se nuk mund të gjejnë punë. Kjo kategori e personave të dekurajuar përfshihen në kategorinë e popullsisë joaktive.

Papunësia e të rinjve i referohet papunësisë së personave të moshës 15-24 vjeç.

NEET përbëjnë pjesën e të rinjve(15-24 vjeç), që nuk janë as të punësuar, nuk ndjekin as shkollim dhe as trajnim.

Punësimi i paqëndrueshëm i referohet personave të vetëpunësuar, që nuk kanë të punësuar ose punëtorëve të papaguar familjarë. Këta lloj të punësuarish kanë më pak gjasa të kenë marrëveshje formale pune dhe ka më shumë gjasa që këtyre t'u mungojnë kushtet e përshtatshme për punë.

Diagrami i mëposhtëm, ilustron kriteret, që përdoren për klasifikimin e popullsisë në moshe pune si të punësuar, të papunë, apo joaktive.

Grafiku 1: Klasifikimi i fuqisë punëtore në Anketën e Fuqisë Punëtore të Bashkimit Evropian

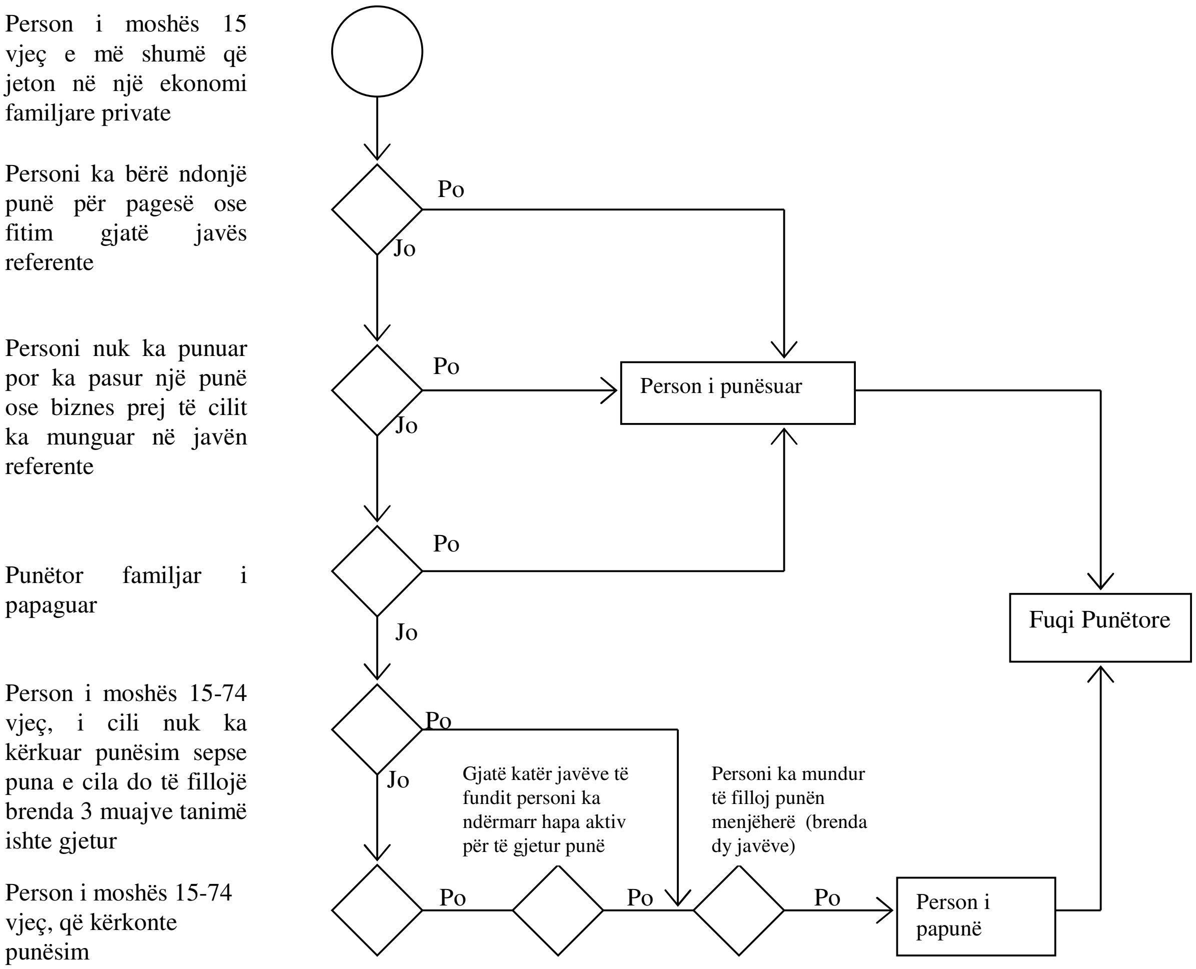

Treguesit kryesorë

Grafikoni 1 paraqet një përmbledhje të gjendjes së tregut të punës të popullsisë së Kosovës duke u bazuar në Anketën e Fuqisë Punëtore të vitit 2016. Ndër rezultatet kryesore të AFP-së për tremujorin e tretë të vitit 2016, siç paraqitet në grafikonin 1 dhe elaborohet më tej në këtë raport, janë:

• Pothuajse dy të tretat e popullsisë së Kosovës është në moshë pune (15-64 vjeç). Pritet që popullsia në moshë pune të rritet shpejt gjatë dekadës së ardhshme pasi Kosova është ndër vendet me popullsinë më të re në Evropë.

• Nga popullsia në moshë pune, 59.8 % nuk janë ekonomikisht aktivë, që do të thotë se ata nuk janë të punësuar dhe nuk kanë qenë aktivë në kërkim të punësimit gjatë katër javëve të kaluara dhe/ose nuk janë të gatshëm të fillojnë punë brenda dy javësh.

• Nga 40.2% e popullsisë, që është ekonomikisht aktive, 27.5% (131,604 persona) janë të papunë. Kjo do të thotë se 72.5% (347,186) e personave ekonomikisht aktivë janë të punësuar, duke krijuar një raport punësimi ndaj popullsisë (shkalla e punësimit) prej 29.8%.

• 59.8% e popullsisë në moshë pune, që është joaktive.

• Ekzistojnë dallime të mëdha gjinore në tërë tregun e punës.

  • Pothuaj një në pesë (19.3%) femra në moshë pune janë aktive në tregun e punës, krahasuar me rreth tri te pestat (60.6%) e meshkujve në moshë pune.

  • Në mesin e personave në fuqinë punëtore, papunësia është më e lartë për femrat se sa për meshkujt (32.3% krahasuar me 26.0 %).

  • Shkalla e punësimit në mesin e femrave në moshë pune është vetëm 13.1 %, krahasuar me 44.9% për meshkujt.

  • Kjo shkallë shumë e ulët e papunësisë te femrat rrjedh nga kombinimi i pjesëmarrjes shumë të ulët në fuqinë punëtore dhe papunësisë së lartë.

  • Përgjegjësitë familjare ishin arsyeja kryesore për mos-aktivitetin e femrave në tregun e punës, 45.0% e femrave të intervistuara kanë dhënë këtë arsye.

  • Femrat ishin të punësuara kryesisht në sektorët e arsimit, tregtisë dhe të shëndetësisë (51% e femrave të punësuara). Meshkujt ishin kryesisht të punësuar në sektorët e ndërtimtarisë prodhimit dhe tregtisë (duke punësuar pothuajse 45% të meshkujve të punësuar).

• Papunësia tek të rinjtë është shumë e lartë në Kosovë

  • Në tremujorin e tretë të vitit 2016, të rinjtë në Kosovë kishin gjasa dy herë më shumë të jenë të papunë krahasuar me të rriturit. Në mesin e personave të moshës 15-24 vjeçare dhe në fuqinë punëtore, 52.7 % ishin të papunë.

Papunësia është më e lartë te femrat e reja (69.3 %) se te të rinjtë meshkuj (46.2%).

- Pothuaj një e treta (29.8 %) e personave të moshës 15 deri 24 vjeçare në Kosovë nuk ishin në shkollim, punësim apo trajnim (NEET). Kjo shifër është 34.1 % për femrat e reja krahasuar me 25.9% për të rinjtë meshkuj.

- Pjesa më e madhe e atyre që janë të punësuar raportojnë të punojnë me orar të plotë.

- 93.7% e të intervistuarve raportuan se punojnë me orar të plotë në punën e tyre kryesore.

- Arsyet e të punuarit me orar të pjesshëm dallojnë midis dy gjinive, pasi gratë, duke marrë përsipër më shumë rolin e kujdesit brenda familjes, reduktojnë orët në dispozicion për punësim.

- Arsyeja numër një për meshkujt pse nuk punojnë me orar të plotë, ishte mungesa e një pune me orar të plotë.

- 23.0% e personave të punësuar i përkiste kategorisë së punësimit të paqëndrueshëm. Kjo do të thotë se ata ose janë të punësuar në biznesin e tyre (punëtorë për llogari vetanake), ose kontribuojnë në një biznes familjar (të paguar ose të papaguar).

- Vetëm 30.1 % e personave të punësuar kishin kontratë të përhershme në punën e tyre kryesore, ndërkohë që 69.9 % kishin kontratë të përkohshme, pa dallime sinjifikante midis meshkujve dhe femrave. Personat, që kishin kontrata të përkohshme, u pyetën se pse kishin këtë lloj kontrate dhe 99.8% e të intervistuarve raportuan se nuk kishte kontratë tjetër në dispozicion.

- Pagat neto të shumicës së punonjësve ishin midis 300 € deri 400 € në muaj. Janë vërejtur dallime shumë të vogla gjinore.

Graf. 2: Klasifikimi i tregut të punës për popullsinë e Kosovës, TM3 2016

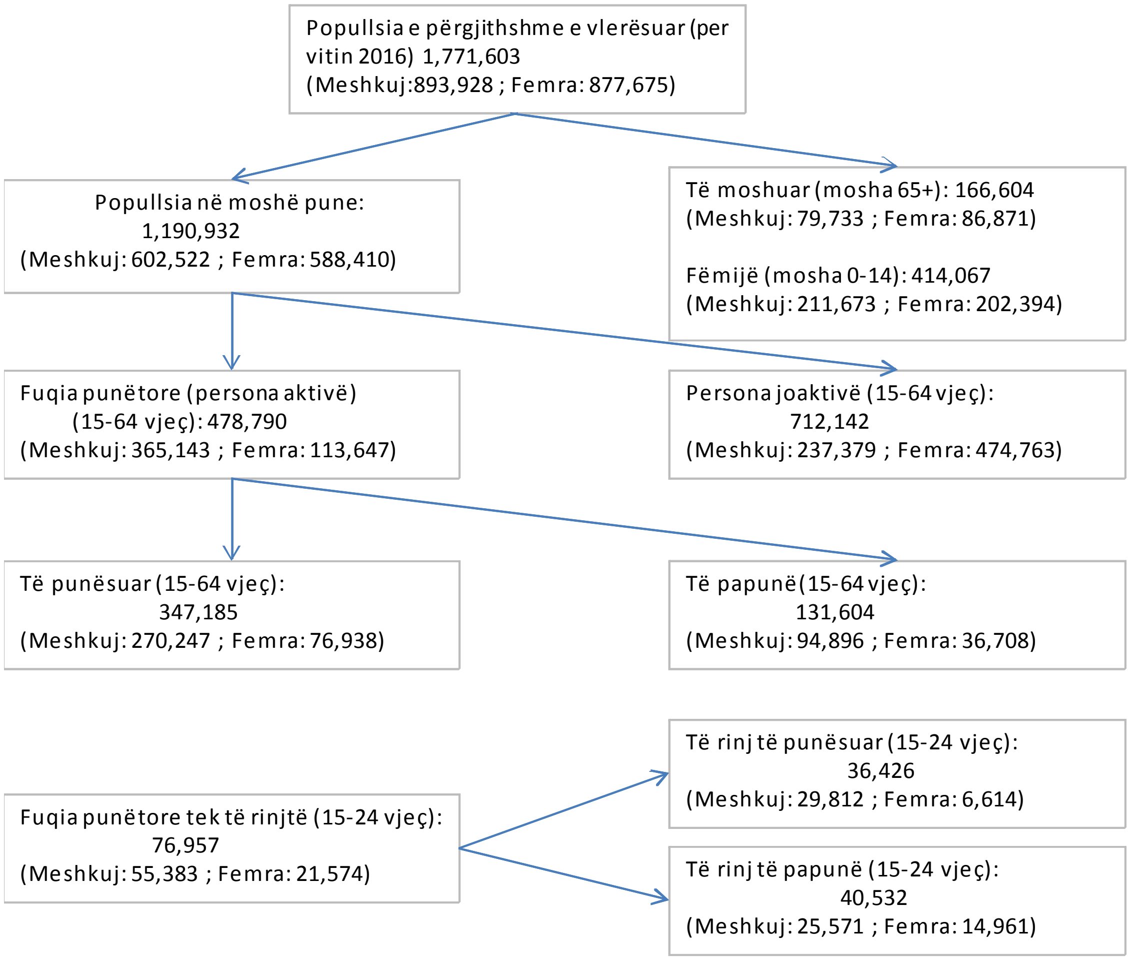

Tab. 1: Indikatorët kryesorë të tregut të punës

Indikatorët kryesorë të tregut të punës (%)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore	60.6	19.3	40.2
Shkalla e joaktivitetit	39.4	80.7	59.8
Raporti punësim ndaj popullsisë (shkalla e punësimit)	44.9	13.1	29.2
Shkalla e papunësisë	26.0	32.3	27.5
Shkalla e papunësisë tek të rinjtë (15-24 vjeç)	46.2	69.3	52.7
Përqindja e të rinjëve NEET në popullsinë e të rinjve (15-24 vjeç)	25.9	34.1	29.8
Përqindja e punësimit të paqëndrueshëm ndaj punësimit të përgjithshëm	23.9	19.6	23.0

1. Punësimi

1.1: Punësimi sipas gjinisë

Nga e gjithë popullsia në moshë pune, 29.2% ishin të punësuar. Shkalla e punësimit ishte më e lartë për meshkuj se sa për femra: 44.9% të meshkujve në moshë pune ishin të punësuar krahasuar me 13.1% të femrave po ashtu ne moshë pune.
Krahasuar me tremujorin e dytë të AFP-së 2016 në Kosovë, kemi rritje të shkallë së punësimit me 1.3%, ku kjo rritje te meshkujt ishte 2.0% përderisa te femrat ishte vetëm 0.5%.

Graf. 1.1: Shkalla e punësimit sipas gjinisë

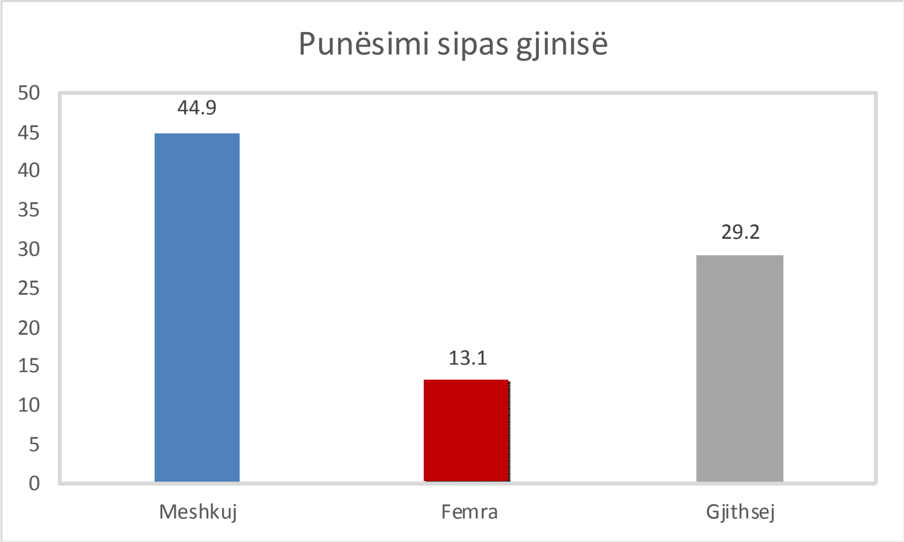

1.2: Punësimi sipas grupmoshës dhe nivelit arsimor

Shkalla e punësimit nëpër grup mosha ishte më e larta në mesin e personave të moshës mes 45-54 vjeç (40.2 %) dhe më e ulta në mesin e të rinjve (15-24 vjeç) (10.5 %).

Shkalla e punësimit te femrat për grup moshat 25-44 vjeç sillet nga 16.9% ne grup moshën 25 - 34 vjeç ku ka rritje 1.2% në grup moshën 35-44 vjeç (18.1%). Ndërsa femra të punësuara në grup moshën e re (15-24 vjeç), ishin vetëm 4.1% derisa në grup moshën e vjetër (55-64 vjeç) ishin 10.1%.

Tek meshkujt (Tabela 1.1), shkalla e punësimit ishte më e larta për grup moshën 35 deri 54 vjeç (63.7%), dhe më e ulta për të rinjtë (16.2%).

Tab.1.1: Numri i të punësuarve dhe shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI (NË MIJËRA)			
15-24	29.8	6.6	36.4
25-34	67.6	19.6	87.2
35-44	69.4	21.5	90.9
45-54	63.1	21.2	84.3
55-64	40.3	8.0	48.3
15-64	**270.2**	**76.9**	**347.2**
Raporti punësim ndaj popullsisë (%)			
15-24	16.2	4.1	10.5
25-34	50.9	16.9	35.0
35-44	63.7	18.1	39.9
45-54	63.7	19.1	40.2
55-64	51.6	10.1	30.7
15-64	**44.9**	**13.1**	**29.2**

Tabela 1.2 tregon që sa më i lartë të jetë shkollimi aq më e lartë do të jetë mundësia për të u punësuar (59.2%).

Tab. 1.2: Punësimi sipas nivelit arsimor

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI (NË MIJËRA)			
Pa shkollë	0.4	0.4	0.8
Fillor	51.2	16.0	67.1
Arsim i mesëm profesional	97.9	19.5	117.4
Shkollë e mesme gjimnazi	63.0	11.9	74.9
Terciar	57.8	29.2	87.0
Gjithsej	**270.2**	**76.9**	**347.2**
SHKALLA E PUNËSIMIT (%)			
Pa shkollë	5.3	1.8	2.7
Fillor	31.3	5.6	15.0
Arsim i mesëm profesional	48.3	17.2	37.1
Shkollë e mesme gjimnazi	44.1	10.9	29.7
Terciar	67.4	47.7	59.2
Gjithsej	**44.9**	**13.1**	**29.2**

Tab. 1.3: Niveli më i lartë arsimor sipas llojit të punëdhënësit (15-64)

Kosovë	Sektori publik, qeveria	Ndërmarrje në pronësi shtetërore	Kompani private	Individuale private
NIVELI MË I LARTË ARSIMOR (%)				
Pa shkollë	0.1	0.0	1.0	0.0
Fillor	5.0	5.0	19.0	26.1
Arsim i mesëm profesional	26.5	21.2	39.2	41.8
Shkollë e mesme gjimnazi	12.3	31.2	23.6	23.6
Terciar	56.0	42.6	18.1	8.4
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

Tabela 1.3 tregon që kërkesat për vende pune janë më të larta për pozita qeveritare, ku mbi gjysma e të gjithë të punësuarve (56.0%) e kanë të përfunduar arsimin e lartë.

1.3: Statusi i punësimit

Në tremujorin e tretë të vitit 2016, 69.3% e personave të punësuar ishin punonjës, 7.5% ishin të vetë-punësuar dhe kishin punonjës të tjerë, 15.5% ishin të vetë-punësuar pa punonjës të tjerë dhe 7.6% ishin punëtorë familjarë (Tabela 1.4). Shumica e femrave të punësuara kishin statusin e punonjësit (77.0% krahasuar me 67.1% për meshkujt).

Tab. 1.4: Statusi i punësimit sipas gjinisë (%)

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Statusi i Punësimit (%)			
Punonjës	67.1	77.0	69.3
I vetë-punësuar me punonjës	8.7	3.3	7.5
I vetë-punësuar pa punonjës	16.4	12.7	15.5
Punëtor familjar i papaguar	7.8	7.1	7.6
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

1.4: Punësimi i paqëndrueshëm

Përveç shkallës së ulët të punësimit në Kosovë, 23.0% e personave të punësuar punonin në vende pune të paqëndrueshme. Punëtorët në punë të paqëndrueshme janë ose persona të vetëpunësuar pa punonjës, ose ata që punojnë pa pagesë në një biznes familjar. Këto dy grupe punëtorësh kanë gjasat më të ulta të kenë një marrëveshje formale pune në krahasim me punëtorët me pagesë dhe rrogë.

Meshkujt kanë më shumë gjasa të mbajnë punë të tilla të paqëndrueshme (23.9% e meshkujve të punësuar krahasuar me 19.6% të femrave të punësuara). Shprehur

në numra absolutë, 79,718 nga 347,185 të punësuar i përkasin kategorisë së punësimit të paqëndrueshëm (Tabela 1.5). Të punësuarit në fusha profesionale kanë më pak gjasa të jenë të punësuar në punë të paqëndrueshme (Tabela 1.6), si dhe personat me nivel të lartë arsimimi (Tabela 1.7).

Tab. 1.5: Punësimi i paqëndrueshëm sipas gjinisë

Kosovë	
PUNËSIM I PAQËNDRUESHËM (NË MIJËRA)	
Meshkuj	64.6
Femra	15.1
Të gjithë	**79.7**
PËRQINDJA E PUNËSIMIT TË PAQËNDRUESHËM NË PUNËSIMIN E PËRGJITHSHËM (%)	
Meshkuj	23.9
Femra	19.6
Të gjithë	**23.0**

Tab. 1.6: Punësimi i paqëndrueshëm sipas profesionit dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
TË VETËPUNËSUAR PA PUNONJËS TË TJERË (%)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	1.6	0.0	1.3
Profesionistë	2.3	0.0	1.9
Teknikë dhe profesione të lidhura me ta	1.9	0.0	1.6
Nëpunës	0.7	0.0	0.5
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	16.5	16.9	16.6
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	10.5	1.8	8.9
Punëtorë zejtarie dhe të ngjajshëm me ta	22.5	71.4	31.3
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montues	11.4	1.0	9.5
Profesione elementare	32.7	8.9	28.4
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**
PUNËTORË FAMILJARË TË PAPAGUAR (%)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	2.2	3.0	2.4
Profesionistë	1.3	0.0	1.0
Teknikë dhe profesione të lidhura me ta	0.4	2.3	0.8
Nëpunës	0.0	0.0	0.0
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	18.7	34.1	21.8
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	7.0	4.5	6.5
Punëtorë zejtarie dhe të ngjajshëm me ta	25.3	3.1	20.7
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montues	3.6	0.0	2.9
Profesione elementare	41.6	52.9	43.9
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

Tab. 1.7: Punësimi i paqëndrueshëm sipas nivelit arsimor dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
TË VETËPUNËSUAR PA PUNONJËS TË TJERË (%)			
Pa shkollë	0.5	3.0	0.9
Fillor	35.2	67.4	41.0
Arsim i mesëm profesional	31	17.2	28.5
Shkollë e mesme gjimnazi	25.6	12.4	23.3
Terciar	7.7	0.0	6.3
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100**
PUNËTORË FAMILJARË TË PAPAGUAR (%)			
Pa shkollë	0.5	0.0	0.4
Fillor	32.5	66.8	39.5
Arsim i mesëm profesional	40.7	22.3	36.9
Shkollë e mesme gjimnazi	20.3	7.4	17.6
Terciar	6.0	3.4	5.5
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

1.5: Llojet e kontratave

Për sa i përket llojit të kontratës, që kishin të punësuarit e intervistuar, shumica (70.5%) kishin një kontratë individuale, ndërsa pjesa tjetër punonin pa kontratë. Për të rinjtë e moshës (15 deri 24 vjeç), përqindja e atyre që punonin pa kontratë ishte 61.3%.

Nga personat, që kishin kontratë pune, vetëm 30.1% kishin një kontratë të përhershme për punën e tyre kryesore, ndërsa 69.9% kishin kontrata të përkohshme. Shifrat janë të ngjashme për meshkujt dhe femrat. Personat, që kishin kontrata të përkohshme, u pyetën se pse ata kishin këtë lloj kontrate dhe 99.8% e të intervistuarve raportuan se nuk kishte asnjë lloj tjetër kontrate në dispozicion.

Kur u pyetën nëse kishin të drejtë, në punën e tyre kryesore, të përfitimit nga një skeme e sigurimeve sociale në punë, të dhënat nga anketa treguan se vetëm 2.8% e punonjësve e kishin këtë të drejtë.

1.6: Punësimi sipas aktiviteteve

Tregtia, prodhimi, ndërtimtaria dhe arsimi punësonin më shumë se gjysmën e personave të punësuar në tremujorin e tretë të vitit 2016 (tabelat 1.8 dhe 1.9). Tregtia punësonte 14.3%, duke vazhduar me ndërtimtarinë 12.8%, prodhimin 12.7% dhe arsimi 10.4% të personave të punësuar në Kosovë.

Arsimi, tregtia dhe kujdesi shëndetësor ishin tre punëdhënësit kryesorë për femrat (duke punësuar më shumë se 51% të femrave të punësuara). Ndërtimtaria, prodhimi dhe tregtia janë sektorët më të zakonshëm të punësimit për meshkujt (duke punësuar 44.6% të meshkujve të punësuar).

Tab. 1.8: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në mijëra)

Kosovë (mosha 15 e më shumë)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Bujqësi, pylltari dhe peshkim	14.6	2.2	16.8
Minierat dhe xehroret	3.9	0.0	3.9
Prodhimi	39.7	4.6	44.3
Furnizimi me elektricitet, gaz, avull dhe klimatizim	5.8	0.2	5.9
Furnizimi me ujë, ujërat e zeza, menaxhim i mbetjeve	6.5	0.5	7.1
Ndërtimtari	44.5	0.3	44.8
Tregti me shumicë dhe pakicë, riparime automjetesh dhe motoçikletash	37.4	12.5	49.9
Transport dhe depozitim	9.8	0.8	10.6
Aktivitete akomodimi dhe shërbimesh ushqimi	19.1	3.2	22.3
Informim dhe komunikim	5.1	1.6	6.7
Aktivitete financiare dhe sigurimesh	4.8	2.1	6.9
Aktivitete me prona të paluajtshme	0.3	0.0	0.3
Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike	5.7	1.4	7.0
Aktivitete administrative dhe shërbime mbështetëse	8.3	1.7	9.9
Administrata publike dhe mbrojtja, sigurimi i detyrueshëm social	19.3	5.8	25.2
Arsimi	20.4	15.8	36.3
Aktivitetet e shëndetit njerëzor dhe punës sociale	9.3	11.1	20.4
Arti, zbavitja dhe rekreacioni	4.0	1.9	6.0
Aktivitete të shërbimeve të tjera	10.1	3.8	13.9
*Aktivitete të punësimit shtëpiak	1.9	6.8	8.7
Aktivitete të institucioneve dhe organizatave jashtë-territoriale	2.2	0.9	3.1
Gjithsej	**272.6**	**77.3**	**349.9**

Tab. 1.9: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në %)

Kosovë (mosha 15 e më shumë)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Bujqësi, pylltari dhe peshkim	5.4	2.8	4.8
Minierat dhe xehroret	1.4	0.0	1.1
Prodhimi	14.6	6.0	12.7
Furnizimi me elektricitet, gaz, avull dhe klimatizim	2.1	0.2	1.7
Furnizimi me ujë, ujërat e zeza, menaxhim i mbetjeve	2.4	0.7	2.0
Ndërtimtari	16.3	0.4	12.8
Tregti me shumicë dhe pakicë, riparime automjetesh dhe motoçikletash	13.7	16.2	14.3
Transport dhe depozitim	3.6	1.0	3.0
Aktivitete akomodimi dhe shërbimesh ushqimi	7.0	4.1	6.4
Informim dhe komunikim	1.9	2.1	1.9
Aktivitete financiare dhe sigurimesh	1.7	2.7	2.0
Aktivitete me prona të paluajtshme	0.1	0.0	0.1
Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike	2.1	1.8	2.0
Aktivitete administrative dhe shërbime mbështetëse	3.0	2.2	2.8
Administrata publike dhe mbrojtja, sigurimi i detyrueshëm social	7.1	7.6	7.2
Arsimi	7.5	20.5	10.4
Aktivitetet e shëndetit njerëzor dhe punës sociale	3.4	14.4	5.8
Arti, zbavitja dhe rekreacioni	1.5	2.5	1.7
Aktivitete të shërbimeve të tjera	3.7	5.0	4.0
Aktivitete të punësimit shtëpiak	0.7	8.8	2.5
Aktivitete të institucioneve dhe organizatave jashtë-territoriale	0.8	1.2	0.9
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

1.7: Punësimi sipas profesioneve

Në tremujorin e tretë të vitit 2016, shumica e të punësuarve kishin pozita pune në shërbime dhe shitje, në profesione elementare, si profesionistë dhe si punëtorë zejtarie (Tabela 1.10).

Pothuaj gjysma e femrave të punësuara ishin profesioniste, teknike dhe profesione që lidhen me te (39.3%), 17.7% ishin në shërbime dhe shitje dhe 15.6% në profesione elementare. Meshkujt ishin më të shpërndarë nëpër sektorë, por shumica ishin të punësuar në profesione elementare (24.6%), 19.0% si punëtorë zejtarie dhe punë që lidhen me të, 17.5% punonin si punonjës në shërbime dhe shitje kurse 9.3% ishin profesionistë (Tabela 1.10).

Tab. 1.10: Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë (në %)

Kosovë (mosha 15 e më shumë)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI SIPAS PROFESIONEVE (NË MIJËRA)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	21.7	3.2	24.9
Profesionistë	25.3	21.3	46.6
Teknikë dhe profesione të lidhura me ta	16.1	9.0	25.1
Nëpunës	12.4	6.8	19.2
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	47.6	13.7	61.3
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	8.0	0.5	8.5
Punëtorë zejtarie dhe të ngjashëm me ta	51.7	9.8	61.5
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montues	22.8	1.0	23.8
Profesione elementare	67.2	12.0	79.2
Gjithsej	**272.6**	**77.3**	**349.9**
PUNËSIMI SIPAS PROFESIONEVE (NË %)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	7.9	4.2	7.1
Profesionistë	9.3	27.6	13.3
Teknikë dhe profesione të lidhura	5.9	11.7	7.2
Nëpunës	4.6	8.7	5.5
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	17.5	17.7	17.5
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	2.9	0.6	2.4
Punëtorë zejtarie dhe të ngjashëm me ta	19.0	12.7	17.6
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montatorë	8.4	1.2	6.8
Profesione elementare	24.6	15.6	22.6
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

**Profesionet elementare përfshijnë pastrues dhe ndihmës, punëtorë të bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit, punëtorë të minierave, ndërtimit, prodhimit industrial, transportit, asistentë të përgatitjes së ushqimit, punëtorë të shitjeve në rrugë, punëtorët e pastrimit të mbetjeve urbane dhe punëtorë të tjerë elementarë (ISCO 88 COM).*

1.8: Modelet e punës

Vetëm 0.9 % e popullsisë së punësuar kanë raportuar se kishin një punë të dytë gjatë javës referente.

Në punën e tyre kryesore, 93.7% e të intervistuarve raportuan se punojnë me orar të plotë dhe 6.3% me orar të pjesshëm/orar të shkurtuar. Janë vërejtur dallime gjinore, me më shumë gjasa që femrat të punojnë me orar të pjesshëm (13.0% krahasuar me 4.4%).

Për ata që bëjnë punë me orar të pjesshëm, arsyet dallonin midis dy gjinive, gratë marrin një rol më të madh kujdesi brenda familjes duke reduktuar kështu orët në dispozicion për të punuar (Tabela 1.11). Arsyeja numër një për meshkujt pse nuk punojnë me orar të plotë, ishte mungesa e disponueshmërisë së punës me orar të plotë.

Tab. 1.11: Arsyet e të punuarit me orar të pjesshëm sipas gjinisë (%)

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Kujdesi për fëmijët apo të rriturit me aftësi të kufizuar	0.0	0.0	0.0
Invaliditet ose sëmundje	0.0	0.0	0.0
Arsye të tjera personale ose familjare	0.0	67.7	25.2
Është student	5.3	4.9	5.1
Nuk ka mundsë të gjejë punë me orar të plotë	86.8	23.2	63.1
Nuk dëshiron një punë me orar të plotë	0.0	0.0	0.0
Arsye tjetër	7.9	4.1	6.5
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

Përafërsisht tri të pestat e të punësuarve kanë punuar midis 40-48 orë në javë. Pothuajse dy të dhjetat (17.8%) e të punësuarve kanë punuar 60 ose më shumë orë në javë. Brenda një jave, 16.1 % e të punësuarve kanë punuar më pak se 40 orë.

Meshkujt priren të punojnë me orare më të gjata se femrat, 32.0 % e meshkujve punojnë më shumë se 48 orë në javë krahasuar me 10.0 % të femrave (Tabela 1.12). Një pjesë më e madhe e femrave të punësuara (29.4%) ka punuar më pak se 40 orë në krahasim me 12.3% e meshkujve.

Tab. 1.12: Punësimi sipas orëve të punës në javë dhe sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI SIPAS NUMRIT TË ORËVE (NË MIJËRA)			
Më pak se 25	19.5	17.6	37.1
25-34	11.4	4.3	15.7
35-39	2.3	0.7	3.0
40-48	150.5	46.6	197.2
49-59	28.8	3.7	32.5
60 e më shumë	57.8	4.0	61.8
Gjithsej	**270.2**	**76.9**	**347.2**
PUNËSIMI SIPAS NUMRIT TË ORËVE (NË %)			
Më pak se 25	7.2	22.9	10.7
25-34	4.2	5.6	4.5
35-39	0.8	0.9	0.9
40-48	55.7	60.6	56.8
49-59	10.6	4.8	9.4
60 e më shumë	21.4	5.2	17.8
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

Të intervistuarit, që punojnë në sektorin publik, kanë raportuar orar më të shkurtër të punës se ata në sektorin privat (Tabela 1.13). Meshkujt dhe femrat, që punojnë në kompani private, kanë punuar me orare më të gjata krahasuar me të gjitha llojet e punësimit.

Tab. 1.13: Numri mesatar i orëve të punuara në jave sipas llojit të punëdhënësit dhe gjinisë

Kosovë	Sektori publik, qeveria	Ndërmarrje në pronësi shtetërore	Kompani private	Individuale private
Meshkuj	32 orë	38 orë	49 orë	47 orë
Femra	30 orë	33 orë	42 orë	42 orë
Gjithsej	**32 orë**	**37 orë**	**48 orë**	**46 orë**

Gjasat janë më të vogla që femrat të punojnë me ndërrime, gjatë ndërrimeve të natës, mbrëmjeve dhe fundjavave por pak më të mëdha që të punojnë nga shtëpia (Tabela 1.14).

Tab. 1.14: Modelet e punësimit sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
NËSE PUNON ME NDËRRIME			
Punon me ndërrime	16.0	13.1	15.4
Nuk punon me ndërrime	84.0	86.9	84.6
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**
NËSE PUNON MBRËMJEVE			
Zakonisht	13.4	10.5	12.8
Ndonjëherë	26.4	19.0	24.9
Kurrë	60.1	70.5	62.3
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**
NËSE PUNON NATËN			
Zakonisht	2.2	0.0	1.8
Ndonjëherë	9.3	7.6	8.9
Kurrë	88.5	92.4	89.3
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**
NËSE PUNON TË SHTUNAVE			
Zakonisht	42.5	33.5	40.6
Ndonjëherë	34.2	18.7	30.9
Kurrë	23.3	47.8	28.5
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**
NËSE PUNON TË DIELAVE			
Zakonisht	8.0	14.1	9.3
Ndonjëherë	26.7	12.4	23.7
Kurrë	65.3	73.4	67.0
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**
NËSE PUNON NË SHTËPI			
Zakonisht	7.2	12.0	8.2
Ndonjëherë	10.2	13.7	10.9
Kurrë	82.7	74.3	80.9
Gjithsej	**100.0**	**100.0**	**100.0**

1.9: Paga mujore neto

Shumica e pagave mujore neto ishin midis 300 € dhe 400 €, në mesin e atyre që u përgjigjën. Janë vërejtur dallime shumë të vogla gjinore, me një tendencë të lehtë që meshkujt të marrin paga më të larta

Graf. 1.2: Paga mujore neto për punonjësit sipas gjinisë

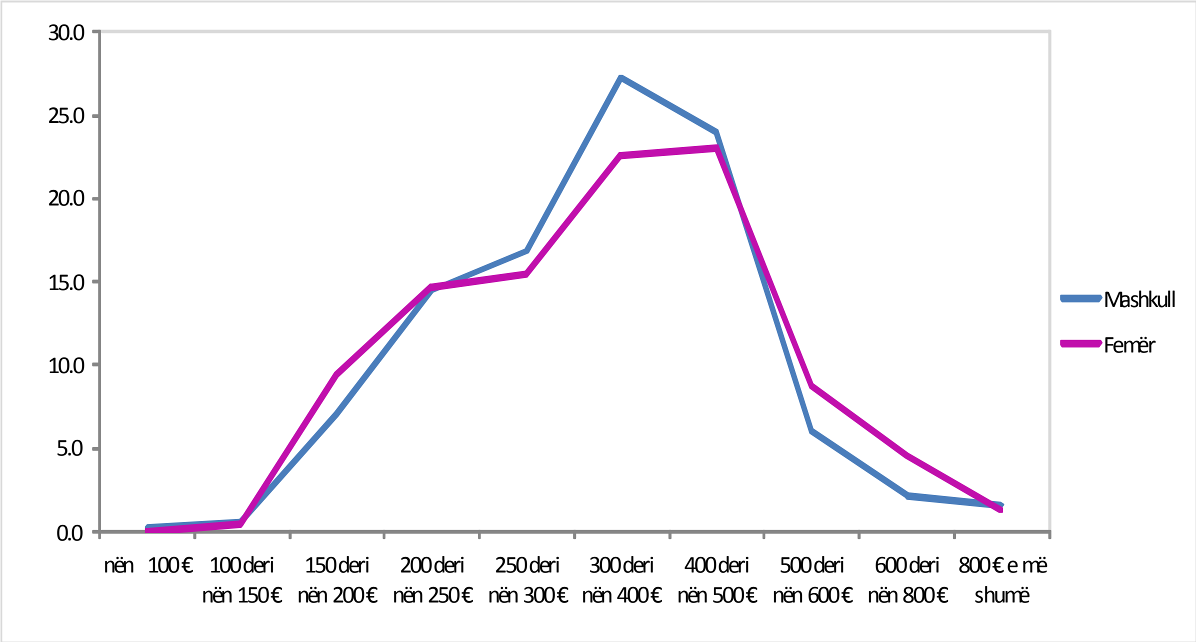

2. Papunësia

2.1: Papunësia sipas gjinisë

Sipas tremujorit të tretë të AFP-së 2016 në Kosovë ka pasur 131,604 persona të moshës 15-64 vjeç, që ishin të papunë, 94,896 nga të cilët ishin meshkuj dhe 36,708 femra (Tabela 2.1). Shkalla e papunësisë ishte 27.5%, më e lartë për femra se për meshkuj, respektivisht 32.3% dhe 26.0% (Graf. 2.1).
Krahasuar me tremujorin e dytë të AFP-së 2016 në Kosovë, kemi rritje të shkallës së papunësisë me 1.3%, ku kjo rritje te meshkujt ishte 1.0% përderisa te femrat kemi rritje prej 2.0%.

Graf. 2.1: Shkalla e papunësisë sipas gjinisë

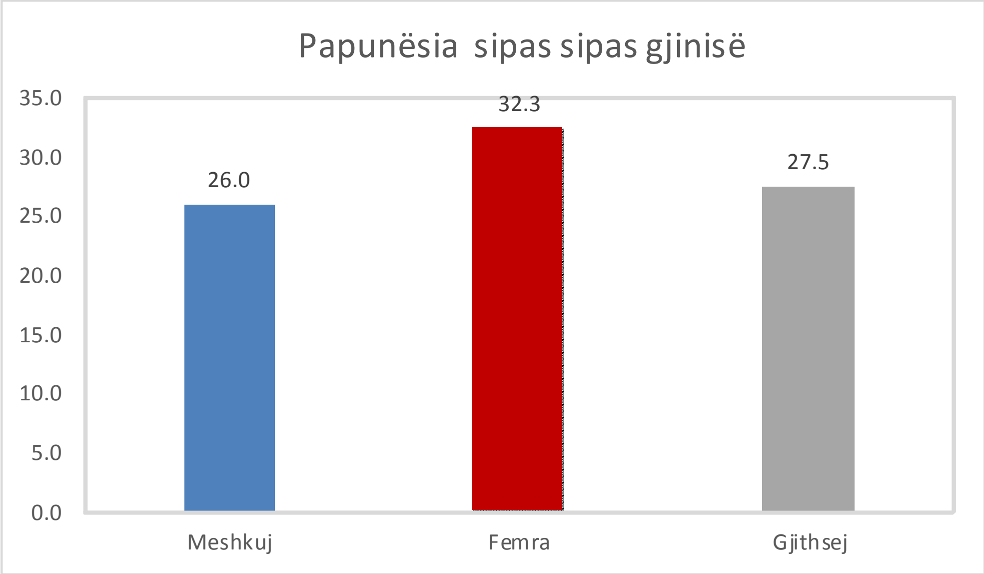

Tab. 2.1: Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PAPUNËSIA (NË MIJËRA)			
15-64	94.9	36.7	131.6
SHKALLA E PAPUNËSISË (%)			
15-64	**26.0**	**32.3**	**27.5**

2.2: Papunësia sipas grup moshës dhe nivelit arsimor

52.7 % e popullsisë së re në Kosovë ishin të papunë (Tabela 2..2). Shkalla më e ulët e papunësisë është hasur në mesin e personave të moshës 55-64 vjeç (12.5%).

Tab. 2.2. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grup moshës

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PAPUNËSIA (NË MIJËRA)			
15-24	25.6	15.0	40.5
25-34	32.2	14.3	46.4
35-44	19.5	5.5	25.0
45-54	11.3	1.5	12.8
55-64	6.4	0.5	6.9
15-64	**94.9**	**36.7**	**131.6**
SHKALLA E PAPUNËSISË (%)			
15-24	46.2	69.3	52.7
25-34	32.2	42.1	34.7
35-44	21.9	20.2	21.5
45-54	15.2	6.7	13.2
55-64	13.7	5.9	12.5
15-64	**26.0**	**32.3**	**27.5**

Shkalla e papunësisë ishte më e larta për personat e pashkolluar (pothuajse 45% e këtij grupi ishin të papunë) dhe më e ulta për personat që kishin përfunduar arsimin e lartë (17.7%).

Tabela 2.3. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas nivelit arsimor dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PAPUNËSIA (NË MIJËRA)			
Pa shkollë	0.5	0.1	0.6
Fillor	23.3	4.6	27.9
Arsim profesional i mesëm	45.2	13.8	59.0
Shkollë e mesme gjimnazi	18.3	7.0	25.4
Terciar	7.5	11.2	18.8
Totali	**94.9**	**36.7**	**131.6**
SHKALLA E PAPUNËSISË (%)			
Pa shkollë	56.7	21.3	44.4
Fillor	31.3	22.3	29.3
Arsim profesional i mesëm	31.6	41.4	33.4
Shkollë e mesme gjimnazi	22.6	37.1	25.3
Terciar	11.5	27.8	17.7
Totali	**26.0**	**32.3**	**27.5**

Shkollimi ka përmirësuar perspektivat në tregun e punës, në veçanti për meshkujt pasi 56.7 % e meshkujve të pashkolluar ishin të papunë, në krahasim me 11.5 % të atyre që kishin përfunduar arsimin terciar.

2.3: Papunësia tek të rinjtë

Bazuar në tremujorin e tretë të AFP-në e vitit 2016, 30.8% e të papunëve në Kosovë ishin të rinj (të moshës 15-24 vjeç) me pothuajse 14 pikë diferencë midis meshkujve dhe femrave.

Një pjesë e konsiderueshme e popullsisë së re është e papunë (52.7%) dhe shkalla e papunësisë tek rinia e gjinisë femërore është më e lartë (69.3 %) krahasuar me meshkujt (46.2%).

Tab. 2.4: Përqindja e të rinjve të papunë në papunësinë e përgjithshme dhe shkalla e papunësisë tek të rinjtë sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Përqindja e të rinjve të papunë në papunësinë e përgjithshme (%)	26.9	40.8	30.8
Përqindja e të rinjve si të papunë në popullsinë e re (%)	46.2	69.3	52.7

Në tremujorin e tretë të vitit 2016, të rinjtë në Kosovë kishin dy herë më shumë gjasa të ishin të papunë në krahasim me të rriturit, me shifra pothuajse të ngjashme per meshkujt dhe femrat (Tabela 2.5).

Tab. 2.5: Shkalla e papunësisë së të rinjve ndaj të rriturve, sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Shkalla e papunësisë së të rinjve ndaj papunësisë së të rriturve	2.1	2.9	2.3

2.4: Kohëzgjatja e papunësisë

Të intervistuarit e papunë janë pyetur për sa kohë janë të papunë. Një numër i madh (65.0%) i te papunëve raportuan se janë të papunë për më gjatë se 12 muaj. Janë vërejtur dallime të vogla gjinore (64.7% e meshkujve dhe 65.9% e femrave).
(Tabela 2.6) tregon se gjasat për të qenë i/e papunë për më shumë se një vit rriten me moshën.

Tabela 2.6: Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%)

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
15-19	41.1	52.5	45.2
20-24	49.1	53.5	50.7
25-29	66.1	61.2	64.6
30-34	64.5	68.8	65.8
35-39	64.0	72.2	66.0
40-44	72.5	75.9	73.1
45-49	78.5	89.9	80.2
50-54	82.7	83.6	82.7
55-59	84.0	43.8	80.0
60-64	95.6	100.0	95.6
Gjithsej	**64.4**	**62.0**	**63.7**

Figura 8, tregon se grup mosha 30-34edhe pse grup moshë e re, te femrat papunësia për më shumë se një vit arrin 68.8% krahasuar me 64.5% te meshkujt.

Graf. 2.2. Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%)

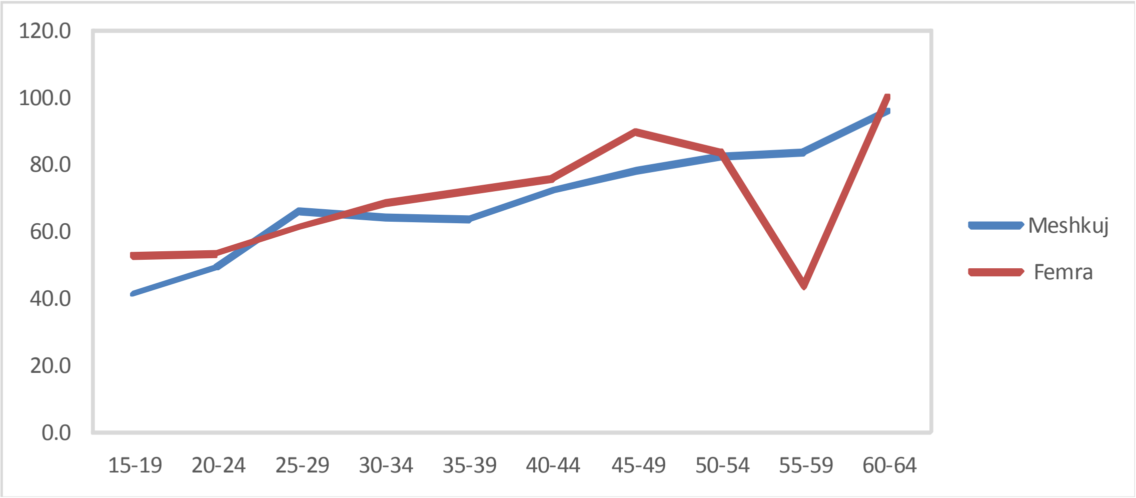

3. Pjesëmarrja në fuqinë punëtore

Në tremujorin e tretë të vitit 2016, nga popullsia e përgjithshme e përllogaritur prej 1,771,603, popullsia e përgjithshme në moshë pune (15 deri 64 vjeç) ishte1,190,932 persona. 40.2% e personave në moshë pune merrnin pjesë në fuqinë punëtore (ekonomikisht aktivë). Kjo do të thotë se ata ishin ose të punësuar ose të papunë (por aktivë në kërkim të një pune dhe të gatshëm për punë). Pjesa tjetër prej 59.8% ishin ekonomikisht joaktivë (Grafi. 4.1). Personat ekonomikisht joaktivë përfshijnë studentët, amviset, punonjësit e dekurajuar dhe persona të tjerë, të cilët nuk ishin aktivë në kërkim të një pune dhe kjo kategori shqyrtohet më hollësisht në kapitullin e ardhshëm.
Krahasuar me tremujorin e dytë të AFP-së 2016 në Kosovë, kemi rritje të shkallës së pjesëmarrjes në fuqinë punëtore me 2.4%, ku kjo rritje te meshkujt ishte 3.5% përderisa te femrat ishte vetëm 1.2%.

Graf. 3.1: Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë

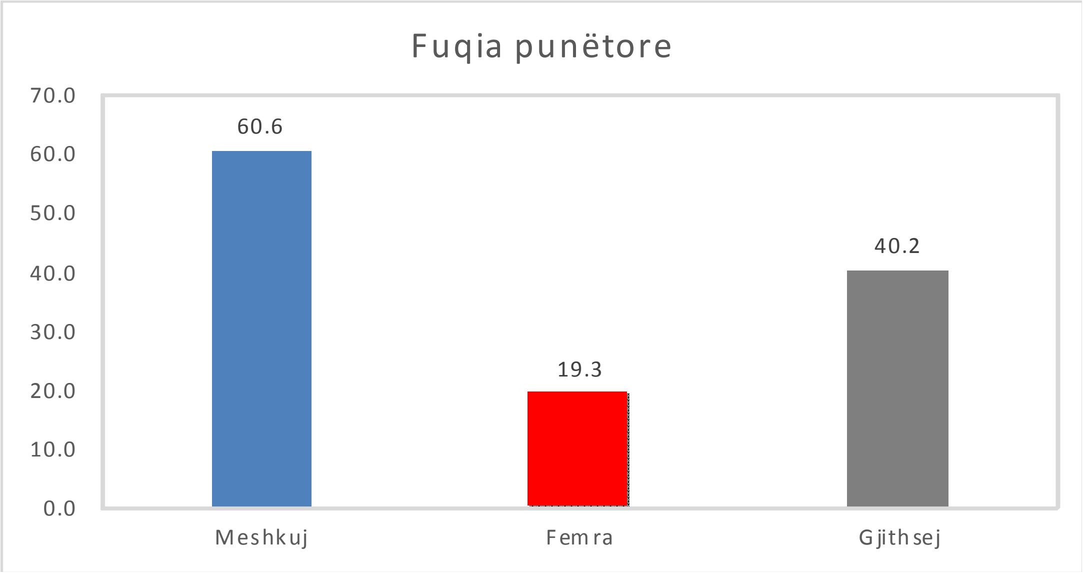

Nga figura 9 është e qartë se pjesëmarrja ne fuqinë punëtore në mesin e femrave ishte shumë më e ulët se në mesin e meshkujve: 19.3 % e femrave ishin aktive në krahasim me 60.6 % e meshkujve.

Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore ishte më e larta në mesin e personave të moshës 30-34 vjeç (55.7%) dhe më e ulta në mesin e personave të moshës 15 deri 19 vjeç me 9.6% (Tabela 3.1). Shkalla e ulët e pjesëmarrjes së të rinjve nuk është për t'u habitur sepse shumica e këtij grupi ndjekin shkollën.

Tek meshkujt, moshat 40-44 vjeç kishin shkallë më të lartë pjesëmarrjeje (82.3%), ndërsa për femrat shkalla më e lartë ishte në mesin e moshave midis 30 dhe 34 vjeç (29.5%) (Tabela 3.1).

Tab. 3.1: Fuqia punëtore dhe shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë dhe grup moshës

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Fuqia Punëtore (në mijëra)			
15-19	12.8	4.9	17.7
20-24	42.6	16.7	59.3
25-29	52.7	17.5	70.2
30-34	47.1	16.4	63.5
35-39	43.5	13.3	56.8
40-44	45.4	13.7	59.1
45-49	40.3	13.4	53.8
50-54	34.1	9.3	43.4
55-59	28.6	5.1	33.7
60-64	18.1	3.3	21.5
Totali 15 - 64	**365.1**	**113.6**	**478.8**
Shkalla e Pjesëmarrjes në Fuqinë Punëtore (%)			
15-19	13.2	5.6	9.6
20-24	49.0	21.9	36.4
25-29	70.8	28.8	52.0
30-34	80.5	29.5	55.7
35-39	81.0	22.5	50.3
40-44	82.3	22.8	51.3
45-49	82.2	23.9	51.1
50-54	68.2	17.0	41.5
55-59	67.5	11.5	38.7
60-64	50.6	9.7	30.6
Totali 15 - 64	**60.6**	**19.3**	**40.2**

4. Personat joaktivë

Vëmendje e veçantë i është kushtuar përshkrimit dhe vlerësimit të popullsisë së punësuar dhe asaj të papunë, që së bashku përbëjnë Fuqinë Punëtore (ose personat ekonomikisht aktivë). Megjithatë, kategoria "joaktivë" është po aq e rëndësishme. Ndryshimet në shkallën e aktivitetit janë pjesë e rëndësishme e ndikimit të ofertës së punës në rritjen potenciale ekonomike. Kjo për shkak të numrit të madh të punëtorëve potencialë në mesin e personave aktualisht joaktivë.
Krahasuar me tremujorin e dytë të AFP-së 2016 në Kosovë, kemi rënie të shkallës së jo aktivitetit me 2.4%, ku kjo zbritje te meshkujt ishte 3.5% përderisa te femrat ishte vetëm 1.2%.

Nga graf. 4.1 është e qartë se pjesëmarrja më e madhe është në mesin e femrave se në mesin e meshkujve: 80.7% e femrave ishin jo aktive në krahasim me 39.4% e meshkujve.

Graf 4.1: Shkalla e pjesëmarrjes jo aktive sipas gjinisë

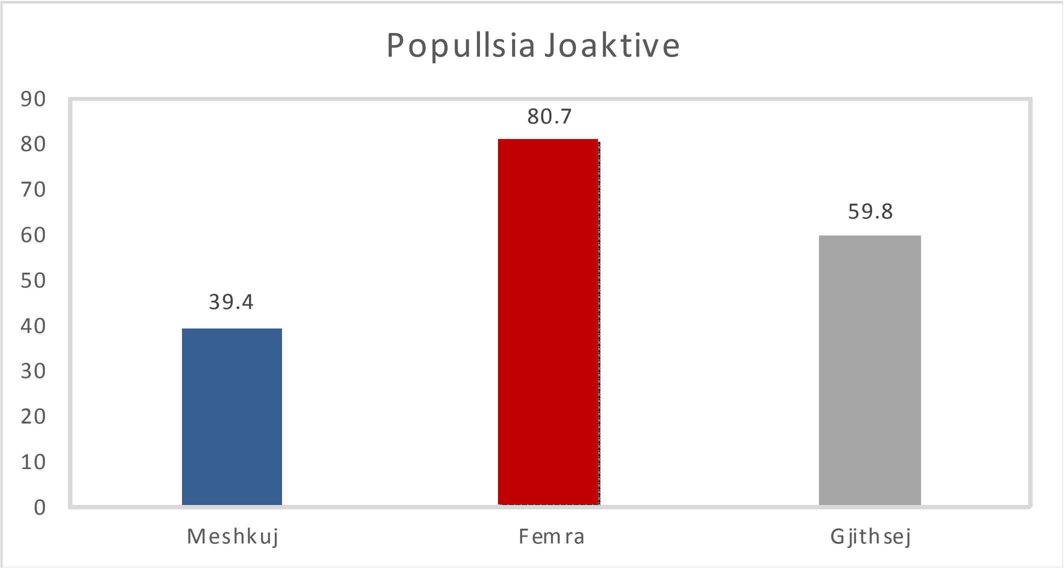

Përgjegjësitë familjare ose personale janë arsyeja kryesore për mos aktivitetin e femrave në tregun e punës (Tabela 4.1).

4.1: Të rinjtë joaktivë që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollimin ose trajnim (NEET)

Të rinjtë e këtij grupi (NEET) përfshijnë të rinjtë që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollën, as nuk trajnohen, d.m.th. janë krejtësisht të shkëputur nga tregu i punës dhe nuk marrin pjesë as në sistemin arsimor. Përqindjet e larta të këtij grupi në popullsinë e të rinjve rrisin shqetësimet në lidhje me punësimin e të rinjve në të ardhmen pasi tregon shkëputje nga tregu i punës. Përveç kësaj, një numër i madh i të rinjve të pa angazhuar në vendet me papunësi të lartë të të rinjve, siç është Kosova, mund të shkaktojë uljen e fitimeve për shkak të rritjes së konkurrencës, si dhe ka mundësi t'i kontribuojë problemeve sociale.

Në tremujorin e tretë të vitit 2016, 103,213 të rinj (të moshës 15 deri 24) në Kosovë nuk ndiqnin shkollimin, nuk ishin të punësuar apo në trajnim dhe përbënin 29.8 % të popullsisë së re. Pjesa e femrave NEET është 34.1% krahasuar me 25.9% të meshkujve (Tabela 4.2).

Tab 4.1: Të rinj që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollë ose trajnim (NEET) sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Të rinj NEET (në mijëra)	47.5	55.7	103.2
Përqindja e të rinjve NEET në popullsinë e re (%)	25.9	34.1	29.8

5. Shkallët e varësisë demografike dhe ekonomike

Në Tabelën 5.1 janë paraqitur tri shkallë të varësisë ekonomike (me të dhënat e paraqitura si përqindja e të varurve për 100 nga popullsia në moshë pune):

- Shkalla e varësisë së të rinjve (të intervistuarit e moshës nën 15/të intervistuarit e moshës 15-64)
- Shkalla e varësisë se të moshuarve (të intervistuarit e moshës 65+/ të intervistuarit e moshës 15-64)
- Shkalla e varësisë moshore (të intervistuarit më të rinj se 15 ose më të vjetër se 64/ të intervistuarit e moshës 15-64).

Tab 5.1: Shkallët e varësisë demografike

Kosovë 2016	Shkalla e varësisë së të rinjve	Shkalla e varësisë së të moshuarve	Shkalla e varësisë moshore
T3-2016	35%	14%	49%

Një shkallë tjetër e përdorur shpesh, në veçanti në publikimet e Eurostat-it, është shkalla e varësisë efektive ekonomike e të moshuarve. Ky është një indikator i rëndësishëm për vlerësimin e ndikimit potencial të moshës së shtyrë në shpenzimet sociale, që lidhen me punësimin (pensionet etj.). Ky indikator kalkulohet si raport midis popullsisë së moshës 65+ (të gjithë të klasifikuar si joaktivë) dhe punësimit të përgjithshëm. Për këtë raport Eurostat-i ka vendosur gamën e moshës për të punësuarit nga 20 deri në 64 vjeç. Sipas projeksioneve, ky indikator do të rritet në 68 % në vitin 2060 në BE28. Në Kosovë ky raport ishte 34 % për tremujorin e tretë të vitit 2016.

Tab 5.2: Shkallët e varësisë ekonomike

Kosovë 2016	Shkalla e varësisë efektive ekonomike e të moshuarve	Shkalla totale e varësisë ekonomike
T3-2016	49%	257%

Shkalla totale e varësisë ekonomike kalkulohet si raport midis popullsisë së përgjithshme joaktive (15+) dhe punësimit (20-64 vjeç). Ai mat numrin mesatar të personave të moshës 15 vjeç e më shumë, që "përkrah" secili i punësuar. Ky raport ishte 257% në tremujorin e tretë të vitit 2016.
Sipas projeksioneve deri në vitin 2023 ky raport do të vazhdojë të rritet në BE, në 122.2% në vitin 2023 dhe 141.6 % në vitin 2060.

Agjencia e statistikave të Kosovës

përshkrim i shkurtër

Agjencia e statistikave të Kosovës është institucion profesional i cili merret me grumbullimin, përpunimin dhe publikimin e të dhënave zyrtare të statistikave. Si i tillë vepron që nga viti 1948 i cili ka kaluar nëpër disa faza historike, i strukturuar sipas rregullimit shtetëror të asaj kohe.

Më 2 Gusht 1999, Agjencioni ka rifilluar punën e vet profesionale (pas 9 viteve të ndërprerjes të të gjitha serive statistikore në dëm të interesit të Kosovës), si institucion i pavarur në kuadër të Ministrisë së Administratës Publike. Që nga data 12.12.2011 ky Agjencion vepron në kuadër të Kryeministrisë së Kosovës. Agjencioni financohet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës por edhe nga donatorët për projekte të veçanta dhe për ndihmë teknike profesionale.

Agjencia e Statistikave të Kosovës vepron sipas Ligjit Nr. 04/L-036 i cili ka hyrë në fuqi me 12.12.2011. Programi i Statistikave Zyrtare, 2013/2017 është në implementim për zhvillimin e sistemit statistikor në korrelacion me Statistikat e Bashkësisë Evropiane (EUROSTAT-it).

Agjencia e statistikave të Kosovës *ka këtë strukture organizative:* ***Departamentet prodhuese;*** *(Departamenti i statistikave ekonomike dhe llogarive kombëtare, Departamenti i statistikave të bujqësisë dhe mjedisit, dhe Departamenti i statistikave sociale.* ***Departamentet mbështetëse;*** *(Departamenti i metodologjisë dhe teknologjisë informative, Departamenti për politika, planifikim, koordinim dhe komunikim, Departamentii i Regjistrimit dhe Anketimit si dhe Departamenti i administratës.* ***Ne kuadër të*** **Agjencionit** ***veprojn edhe; Zyrat Rajonale;*** Gjakovë, Gjilan, Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë, dhe Ferizaj

Numri i të punësuarve dhe buxheti akoma janë të limituar. Të punësuar janë gjithsej 143 punëtorë, prej tyre, 98 (68,5%) në seli të Agjencionit, gjersa në Zyrat Rajonale, 45 (31,5%), Agjencioni ka ketë strukture kualifikuese, 61,7% me shkollim universitar, 15,4 me shkollim të lartë, ndërsa 17,5% me shkollim te mesëm.

Kemi bashkëpunim profesional dhe teknik me të gjitha Ministritë e Qeverisë së Kosovës, sidomos me Ministrin e Ekonomisë dhe Financave, Bankën Qendrore të Kosovës, me institucionet ndërkombëtare, EUROSTAT-in, Fondin Monetar Ndërkombëtare, Bankën Botërore, SIDA e Suedisë, DFID,UNFPA, UNDP, UNICEF, dhe me statistikat e shteteve në rajon.

Agjencia e Statistikave të Kosovës mbulon gati krejtësisht territorin e Republikës së Kosovës, duke u organizuar në strukturimin e qarqeve statistikore dhe njësive raportuese si njësi bazë dhe të vetme në shkallë vendi nga të cilat merr informatat e dorës së parë. Te gjitha anketat e zhvilluara në terren përdorin shtrirjen e mostrës në këto qarqe statistikore por edhe metodologjinë sipas rekomandimeve ndërkombëtare. Gjatë grumbullimit të të dhënave statistikore dhe raporteve nga njësitë raportuese angazhohen; profesionistë, teknikë, administratorë, civilë të zyrave të vendit, regjistrues terreni nga Zyrat Rajonale etj.

Në vitin 2011 është realizuar me sukses projekti i Regjistrimit të Popullsisë Ekonomive Familjar dhe Banesave, ndërsa në vitin 2014 është realizuar po ashtu me sukses Rrgjisrimi i Bujqësisë . Rezultatet e fituara nga këto regjistrime do të kenë një rol të rëndësishëm për hartimin e Politikave zhvillimore.

Misioni i Agjencionit; të përmbush nevojat e shfrytëzuesve me të dhëna statistikore kualitative, objektive, në kohë dhe hapësirë në mënyrë që shfrytëzuesit të kenë bazë të besueshme që të bëjnë analiza të rregullta në interes të planifikimit dhe zhvillimit gjatë hartimit të projekteve në shkallë vendbanimi, komune dhe vendi. Të përkrah institucionet qeveritare, institutet, shkencën, akademinë , bizneset si dhe hulumtuesit e pavarur etj. në mënyrë qe t'u sigurojë informata të duhura për vendim-marrësit si dhe përdoruesit tjerë në Kosovë.

- **Adresa: AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS,**
  Rr. "Zenel Salihu", nr. 4, 10000 Prishtinë
- **Telefoni:** +381 (0) 38 200 31 129
  Kryeshefi Ekzekutiv: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:**: +381 (0) 38 235 033
- **E-mail: infoask@rks-gov.net**

Ueb-faqe: http://ask.rks-gov.net